

29.12.2025

Dnr 315/03.04.04.04.16/2024

Ärende Grundbesvär gällande dagvattenavgifter
Ändringssökande Freja Häggblom och Lars-Johan Häggblom

Överklagat beslut

Stadsstrukturnämnden i Karleby stad 14.2.2024 § 33

Stadsstrukturnämnden har avslagit ändringssökandenas yrkande om återbetalning av dagvattenavgifter för fastigheten 272-405-6-53.

Yrkanden i förvaltningsdomstolen

Stadsstrukturnämndens beslut ska upphävas och Karleby stad ska åläggas att till ändringssökandena återbetala alla de dagvattenavgifter som betalats åren 2019–2023 för fastigheten 272-405-6-53 jämte 8 procents ränta räknat från betalningsdagen till återbetalningsdagen, samt de fakturor med vilka avgifterna har tagits ut ska undanröjas.

Staden ska också förpliktas att följa 12 och 19 § i språklagen när det gäller handläggningsspråket i förvaltningsärenden och språket i domar, beslut och andra handlingar.

Staden ska åläggas att ersätta ändringssökandenas rättegångskostnader med 300 euro jämte laglig ränta räknat från dagen för förvaltningsdomstolens beslut.

Grunder

Enligt besvären gäller besvären både besvär och ansökan om förvaltningstvistemål. De dagvattenavgifter som staden inte har gått med på att återbetala är avgifter på 25 euro som tagits ut med fakturorna 10500025868, 10500035329, 10500044812 och 10500054381.

Stadsstrukturnämnden har saknat behörighet i ärendet. Återbetalning av avgifterna har yrkats på den grunden att staden har tagit ut avgifterna utan lagliga beslut som skulle ha gett staden rätt att ta ut dem, och därför är det i ärendet fråga om skadestånd eller återbäring av obehörig vinst. Enligt 26 § i Karleby stads förvaltningsstadga är det stadsstyrelsen som företräder staden och beslutar om beviljande av skadestånd och nämndernas befogenheter att bevilja skadestånd. Stadsstrukturnämnden har saknat behörighet att besluta om dagvattenavgifterna under tiden 2019–2023, eftersom enligt förvaltningsstadgan har byggnads- och miljönämnden varit behörig. Karleby stadsfullmäktige har 5.2.2024 § 6 ändrat förvaltningsstadgan så att stadsstrukturnämnden härfter har en viss behörighet i dagvattenärenden. Detta ändrar inte på det faktum, att nämnden har saknat behörighet att behandla yrkanden som gäller återbetalning av dagvattenavgifterna som betalats 2019–2023 och tagits ut utan lagliga beslut.

Stadsfullmäktige som behörig myndighet har inte fattat något beslut om att ta ut dagvattenavgift, om verkningsområdet för stadens dagvattensystem eller om dagvattentaxan.

Karleby stad har brutit mot språklagen. Ändringssökandena har skrivit till stadsstyrelsen på svenska. Karleby är en tvåspråkig stad. Ändringssökandena och staden har varit de enda parterna i ärendet. Trots detta har staden handlagt ärendet på finska och sänt ändringssökandena sitt beslut på finska.

Handläggning och utredning av ärendet i förvaltningsdomstolen

Stadsstrukturnämnden har gett utlåtande och bland annat anfört att stadsstrukturnämnden är behörig när det gäller dagvattenavgifter.

Karleby stadsfullmäktige har beslutat om ordnandet av avloppshanteringen av dagvatten och allmänna grunder 3.4.2017 § 24. I beslutet har även konstaterats att kommunens dagvattenavgift ska godkännas och att en separat kalkyl och ett separat beslut fattas om principerna för hur kostnaderna ska täckas. Detta beslut har fattats av Karleby stadsstyrelse 9.10.2017 § 519. I Karleby stadsstyrelses beslut bestäms om ibruktagande av dagvattenavgiften i anknytning till att täcka kostnaderna, dess storlek i enlighet med fastighetsklassificeringen och nedsättning av dagvattenavgiften samt verbalt presenteras dagvattensystemet i ett skilt stycke. I lagstiftningen har det inte stadgats att ett dagvattensystems verkningsområde ska anges på karta. Verkningsområdet omfattar de detaljplanerade områdena av Karleby stamstad, Kelviå, Lochteå och Ullava och de randzoner av detaljplanerade områden som drar nytta av dagvattensystemet. Ändringssökandenas fastighet ligger i mitten av verkningsområdet för Karlebys dagvattensystem mellan detaljplaneområden. Efter stadsstyrelsens beslut har dagvattensystemets verkningsområde redan preciserats en gång.

Ändringssökandena har gett bemötande.

Stadsstrukturnämnden har på begäran av förvaltningsdomstolen inkommit med tilläggsutredning. Tilläggsutredningen har getts ändringssökandena till kännedom och ändringssökandena har beretts tillfälle att yttra sig om utredningen.

Ändringssökandena har meddelat att de inte har något att tillägga med anledning av tilläggsutredningen.

Förvaltningsdomstolens avgörande

Förvaltningsdomstolen prövar besvären som grundbesvär enligt 9 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

Förvaltningsdomstolen avslår yrkandet om återbetalning av den dagvattenavgift som har tagits ut år 2019.

Förvaltningsdomstolen undanröjer dagvattenfakturorna 10500025868, 10500035329, 10500044812 och 10500054381. Karleby stad åläggs att återbetala de dagvattenavgifter som har tagits ut med fakturorna i fråga till ändringssökandena. Yrkandet om ränta på dagvattenavgifterna avslås.

Förvaltningsdomstolen ålägger Karleby stad att ersätta ändringssökandenas rättegångskostnader i förvaltningsdomstolen med 300 euro jämte laga dröjsmålsränta. Dröjsmålsräntan bestäms enligt den räntesats som avses i 4 § 1 momentet i räntelagen räknat från det att en månad har förflutit från att detta beslut getts.

Skälen för avgörandet

Enligt 103 o § (682/2014) 1 momentet i markanvändnings- och bygglagen som gällde vid tidpunkten för det överklagade beslutet (från och med 1.1.2025 lag om områdesanvändning 752/2023) ska kommunen för betalning av dagvattenavgift sända fastighetsägaren eller fastighetsinnehavaren en faktura som upptar avgiftsgrunden, anvisningar för framställande av anmärkning och den för faktureringen ansvariga kommunala myndighetens samt fakturerarens kontaktinformation. Enligt paragrafens 3 moment har fastighetsägaren eller fastighetsinnehavaren rätt att inom 14 dagar från det att den faktura som avses i 1 momentet togs emot framställa anmärkning hos den myndighet som framgår av fakturan. Myndigheten ska fatta ett beslut med anledning av anmärkningen och sända en ny faktura till den avgiftsskyldige om avgiften ändras.

Ändringssökandena har i sin skrivelse 2.1.2024 som riktats till stadsstyrelsen i Karleby stad av staden yrkat om återbetalning av de dagvattenavgifter som betalats för fastigheten 272-405-6-53 åren 2019–2023 jämte 8 procents ränta på beloppen räknat från betalningsdagen till återbetalningsdagen. Enligt skrivelsen har dagvattenavgifterna tagits ut utan laglig grund. Stadsstrukturnämnden har med det överklagade beslutet avslagit ändringssökandenas yrkande om återbetalning av dagvattenavgifterna.

Enligt Karleby stads förvaltningsstadga (godkänd 25.9.2023 § 98) 31 §, som ändrats 5.2.2024 § 4, är stadsstrukturnämndens allmänna uppgift att sörja för samhällstekniska tjänster inklusive ärenden som nämns i MBL 103 i, 103 l, 103 m och 103 o § samt uppgifter i enlighet med 103 d § vad gäller fakturering av dagvatten. Enligt utredningen i ärendet har det inte bestämts särskilt om ikraftträdandet av ändringen av förvaltningsstadgan 5.2.2024 och ändringen har således varit i kraft när det överklagade beslutet har fattats. Då man tar i beaktande att en nämnds befogenhet att fatta beslut i ett visst ärende bestäms vid tidpunkten för beslutsfattandet, anser förvaltningsdomstolen att stadsstrukturnämnden har med beaktande av ovanstående haft befogenhet att fatta beslut med anledning av ändringsökandenas yrkande om återbetalning av dagvattenavgifter.

Förvaltningsdomstolen anser dock att när den tid för framställande av anmärkning som avses i 103 o § 3 momentet i markanvändnings- och bygglagen hade gått ut, borde stadsstrukturnämnden ha lämnat återbetalningsyrkandet utan prövning och inte avslå yrkandet.

Enligt 9 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter får den som anser att en offentlig fordran har påförts eller debiterats felaktigt anföra grundbesvär.

Enligt 10 § 1 momentet i samma lag anförs grundbesvär hos samma myndighet som ordinarie besvär. Finns det ingen sådan myndighet, anförs grundbesvären hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den offentliga fordran har påförts eller debiterats.

Enligt 20 § i samma lag preskriberas en offentlig fordran fem år efter ingången av året efter det år då den påfördes eller debiterades, och i annat fall vid ingången av året efter det år då fordran förföll till betalning.

Enligt 21 § 4 momentet i samma lag får grundbesvär anföras så länge rätten till betalning inte har förlorats enligt 1 eller 2 mom.

Ändringssökandena ska anses i sina besvär ha yrkat att de dagvattenavgifter som tagits ut med fakturor 10500009454 (daterad 10.1.2019), 10500025868 (20.5.2020), 10500035329 (20.5.2021), 10500044812 (11.4.2022) och 10500054381 (11.4.2023) ska återbetalas. Enligt handlingarna har dagvattenavgiften för år 2018 (faktura 10500009454 10.1.2019) dock redan återbetalats till ändringssökandena.

Besvären har anhängiggjorts i förvaltningsdomstolen 12.3.2024. Eftersom dagvattenavgiften är en offentligrättslig fordran och dagvattenavgifterna i fråga inte ännu var preskriberade när besvären anhängiggjordes, prövar förvaltningsdomstolen besvären som grundbesvär enligt 9 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter. Förvaltningsdomstolen konstaterar att ett ärende inte handläggs som förvaltningstvistemål, om ärendet kan avgöras som grundbesvär.

Med anledning av besvären är det i ärendet fråga om det har funnits laglig grund att ta ut de dagvattenavgifter som avses i besvären.

Enligt 103 n § (682/2014) 1 momentet i markanvändnings- och bygglagen kan kommunen hos ägarna eller innehavarna av fastigheter inom verkningsområdet för kommunens dagvattensystem ta ut årlig avgift för att täcka de kostnader som dagvattensystemet medfört för kommunen. Kommunen ska anta en taxa som innefattar grunderna för beräkning av avgiften. Enligt paragrafens 2 moment utgörs grunderna för dagvattenavgiften av kommunens dagvattenhanteringslösningar och fastighetens läge inom verkningsområdet för kommunens dagvattensystem samt av kostnaderna för planeringen av systemet inom det område där fastigheten är belägen. Enligt paragrafens detaljmotiveringar i regeringens proposition 218/2013 avses också fastigheterna inom verkningsområdet för kommunens dagvattensystem bli definierade i taxan.

Förvaltningsdomstolen konstaterar att det i ifrågavarande fall enligt erhållen utredning inte funnits något beslut av fullmäktige om grunderna för dagvattenavgift. Stadsstyrelsen har 9.10.2017 § 519 beslutat bland annat om ibruktagande av dagvattenavgift, avgiftens storlek i enlighet med i beslutet avsedd fastighetsklassificering samt grunderna för anhållan om nedsättning av dagvattenavgiften för i beslutet avsedda fastigheter. I beslutet har inte verkningsområdet för stadens dagvattensystem fastslagits.

Förvaltningsdomstolen anser att det således inte har funnits laglig grund för faktureringen av dagvattenavgifterna åren 2020, 2021, 2022 och 2023. Förvaltningsdomstolen undanröjer därför dagvattenfakturorna 10500025868, 10500035329, 10500044812 och 10500054381, samt ålägger Karleby stad att återbetala de dagvattenavgifter som har tagits ut med fakturorna i fråga till ändringssökandena. Yrkandet om återbetalning av den dagvattenavgift som har tagits ut år 2019 ska däremot avslås, eftersom staden enligt erhållen utredning har återbetalat avgiften.

Räntelagen tillämpas inte på gäldsförhållanden som bygger på offentligrättslig grund, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag. Eftersom markanvändnings- och bygglagen inte föreskriver ränta på dagvattenavgifter, ska yrkandet om ränta på dagvattenavgifterna avslås.

Förvaltningsdomstolen är inte behörig att förplikta staden att följa språklagen på det sätt som har yrkats i besvären.

Rättegångskostnaderna

Enligt 95 § 1 momentet i lagen om rättegång i förvaltningsärenden är en delaktig i rättegången skyldig att helt eller delvis ersätta en annan delaktigs rättegångskostnader, om det särskilt med beaktande av avgörandet i ärendet är oskäligt att denne själv ska stå för sina rättegångskostnader.

Särskilt med beaktande av avgörandet i ärendet vore det oskäligt att ändringssökandena själva skulle stå för sina rättegångskostnader. Ändringssökandena har yrkat att rättegångskostnaderna ersätts med 300 euro.

Förvaltningsdomstolen anser att 300 euro utgör en skälig ersättning för ändringssökandenas rättegångskostnader i ärendet.

Övriga tillämpade rättsregler

Lag om rättegång i förvaltningsärenden 20 § 2 mom.

Domstolslag 4 kap. 1 §

Räntelag 1 § 2 mom. 1 punkten

Skyldighet att underrätta om delgivningen av beslutet

Freja Häggblom ska utan dröjsmål efter att ha delgetts detta beslut underrätta den andra undertecknaren av den gemensamma skrivelsen om delgivningen av beslutet.

Den som är underrättelseskyldig är skyldig att ersätta skada som uppstår på grund av att underrättelsen försummas, i den mån det prövas vara skäligt med hänsyn till försummelsens art och övriga omständigheter (lagen om rättegång i förvaltningsärenden 94 §, förvaltningslagen 56 § 2 mom. och 68 §).

Hur man överklagar

Ändring i detta beslut får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärсанvisning finns bifogad som bilaga PerR (12.25).

Förvaltningsdomstolens sammansättning

Ärendet har avgjorts av förvaltningsrättsdomarna Petri Forma, Sebastian Rönnlund och Janica Sahlberg. Ärendet har föredragits av Sebastian Rönnlund.

Detta beslut är elektroniskt verifierat i förvaltningsdomstolens ärendehanteringssystem.

Distribution

Beslut utan avgift	Freja Häggblom jämte medpart adress: Freja Häggblom, vanlig elektronisk delgivning
Avskrift utan avgift	Stadsstrukturnämnden i Karleby stad

Domstolens kontaktuppgifter

Vasa förvaltningsdomstol
Korsholmsplanaden 43, 4 vån. (PB 204), 65101 Vasa
E-post: vaasa.hao@oikeus.fi
Telefonnummer: 029 56 42780

Förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst:
<https://asiointi.oikeus.fi/sv/hallintotuomioistuimet#/>

Uppgifter gällande behandlingen av personuppgifter och dataskydd finns tillgängliga på: <https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/sv/>

BESVÄRSANVISNING

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom skriftliga besvär **hos högsta förvaltningsdomstolen**, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Grunder för beviljande av besvärstillstånd

Enligt 111 § 1 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden ska besvärstillstånd beviljas om

- 1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är viktigt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,
- 2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller
- 3) det finns något annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan också beviljas i fråga om endast en del av förvaltningsdomstolens överklagade beslut.

Besvärstid

Besvär ska anföras **inom 60 dagar** från delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut, sagda dag inte medräknad.

Mottagaren anses ha fått del av ett beslut som sänts per brev som vanlig delgivning den sjunde dagen efter det att beslutet sändes, om inte mottagaren visar att delfäendet skett vid en senare tidpunkt. Ett beslut som sänts per brev anses dock ha kommit till en myndighets kännedom på ankomstdagen. Beslutet har sänts den dag beslutet getts, vilket framgår av första sidan av beslutet.

När ett bevisligt delgivningssätt används anses mottagaren ha fått del av handlingen den dag beslutet har tagits emot. Dagen för delfäendet framgår av delgivnings- eller mottagningsbeviset. Vid mellanhandsdelgivning anses mottagaren ha fått del av beslutet den tredje dagen efter den dag som anges på delgivningsbeviset för mellanhandsdelgivningen.

När vanlig elektronisk delgivning används anses mottagaren ha blivit delgiven den tredje dagen efter att meddelandet sändes (per e-post eller via förvaltningsdomstolarnas e-tjänst), om inte något annat visas. Vid bevislig elektronisk delgivning är dagen för delfäendet den dag då beslutet har hämtats från e-tjänsten.

Besvärens innehåll

I besvären, som ska innehålla en ansökan om besvärstillstånd, ska följande anges:

- ändringssökandens namn och kontaktuppgifter inklusive uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress); om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges
- det beslut i vilket ändring söks (det överklagade beslutet)
- den grund på vilken besvärstillstånd begärs samt de skäl på vilka grunden för meddelande av besvärstillstånd föreligger
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena)
- grunderna för yrkandena

- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

Medan besvären är anhängiga ska högsta förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna. Om flera personer anför besvär tillsammans, kan det i besvären anges att en av dem är kontaktperson.

Bilagor till besvären

Till besvären ska följande fogas:

- det överklagade beslutet med besvärсанvisning
- utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats in till myndigheten.

Ombudet ska visa upp en skriftlig fullmakt såvida inte samma person har uppträtt som ombud vid en tidigare handläggningsfas eller ombudet är advokat, offentligt rättsbiträde eller ett rättegångsbiträde med tillstånd.

Inlämnande av besvär

Besvär ska inom besvärstiden lämnas till högsta förvaltningsdomstolen. Besvären ska vara framme senast den sista dagen av besvärstiden före utgången av ämbetsverkets öppettid. Detta gäller också då besvären inlämnats via förvaltningsdomstolarnas e-tjänst eller per e-post. Besvären och bilagorna kan inlämnas via förvaltningsdomstolarnas e-tjänst. Besvär som inlämnats via e-tjänsten eller per e-post behöver inte inlämnas i pappersform. Handlingarna sänds per post eller elektroniskt på avsändarens ansvar.

Högsta förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter:

Postadress:	Högsta förvaltningsdomstolen PB 180, 00131 Helsingfors
e-post:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Besöksadress:	Fabiansgatan 15, 00130 Helsingfors
Telefon:	029 56 40200
Fax:	029 56 40382
Öppethållningstid:	vardagar kl 8.00–16.15

Förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst:

<https://asiointi.oikeus.fi/sv/hallintotuomioistuimet#/>